

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд с автор Емилия Величкова Витанова на тема: „Образователна политика на НСА „Васил Левски“ 1942 -2012г.“ за присъждане на ОНС – „Доктор“ по научна специалност „ Теория и методика на физическото възпитание и спортна тренировка (вкл. МЛФ), професионално направление 7.6. „Спорт“.

Научен Ръководител: доц. Лозан Митев, доктор

Представеният дисертационен труд е с широкомащабно и фундаментално проучване , изследване и генерални обобщения главно чрез исторически анализ в най-важната сфера от мисията образователната в 70 годишната история на ДВУТВ, ВУФ, ВИФ „Г. Димитров“, НСА „Васил Левски“.

Събраната и изследвана фактология в този многогодишен период за образователната политика на НСА е първо цялостно проучване на базата на което докторантката Е. Витанова прави важни съждения и извежда основни изводи. Този труд диференцирано по периоди в годините е уникален със значимостта си въобще за историческото развитие на НСА „В. Левски“.

Дисертационният труд е разработен в две части на 337 печатни страници включващи и 50 таблици, 5 схеми и 3 графики. В структурно отношение дисертационния труд включва 9 раздели.

Раздел – I – Увод

Разглежда се постановка на проблема и литературен обзор. В обзора авторката прави успешен ретроспективен анализ на важни исторически източници,

както и собствената и оценка и значение за развитието на образователната политика на НСА.

Раздел – II

В тази част от труда са посочени цел, задачи, организация и методика на изследването, периодизация и хипотеза.

Главната цел на изследването ясно и точно показва, че се търси открояването на основните модели на образователния процес в периодите на развитие на НСА от 1942 – до 2012г. Формулирани са и 5 основни задачи.

Предметът на изследване представлява промените в годините, които определят образователната политика на НСА „Васил Левски“.

Подготовката на дисертационния труд е реализиран в три годишен период в шест етапа. Използвани са значителен брой научни методи в три направления:

1. Методи за събиране на информацията.
2. Методи за анализ на съдържанието на документите.
3. Методи за изготвяне на изследването.

В раздела „Понятиен апарат“ принос за теорията е изведеното авторово определение за образователната политика като сложен процес.

Раздел III – „Изграждане на образователната политика на ДВУТВ“

В този раздел са включени и анализирани важни събития, държавни решения и реформи, които оказват влияния и за развитие на физическото възпитание и спорта в България в периода 1920 – 1948г.

За огромната роля на първия „Закон за физическото възпитание на българската младеж“ утвърждаващ изискването за специализираната подготовка на учителите по физическо възпитание и спорт. Много детайлно и прецизно са посочени стъпките на държавата по създаването на ДВУТВ, за правата и задълженията на АС, за управление на учебния процес и др.

В унисон с темата на дисертационният труд Е. Витанова посочва и анализира съдържанието и характеристиката на учебния процес в ДВУТВ / 1942 – 1944/, включително Учебния план и програма на обучението. Изразено е и лично становище, че през този период се установява универсализма при подготовката на студентите в съответствие с учебния план и съдържание.

Раздел IV „Изграждане на нов модел на образователна политика на ВИФ 1949 – 1972г.“

През този сравнително дълъг 23 годишен период от развитието на ВУФ и ВИФ настъпват големи промени в политическата и икономическа обстановка в страната. Тази ситуация пряко влияе върху системата за висше образование, включително и към учебния процес в ДВУТВ. Докторантката Е. Витанова посочва, анализира, дава лични становища за новата мисия на висшето образование съобразно основните постулати на социалистическата държава. Отделено и място за анализ на генералните изменения в образователния модел, за обучението на „Здрави научни основи“, за съдебното преследване на утвърдени преподаватели, за промените при подбора и броя на студентите за реформите на учебните планове и програмите за обучение, за материално – техническото подобряване на условията за обучение и др.

Тази част на дисертационният труд анализира образователната политика на ВИФ и ролята на съветския модел на разделението на академичната общност по отношение пълното приемане на „политическото и идеологическо вмешателство в дейността на ВУЗ“.

В края на този раздел докторантката Е. Витанова представя своите обобщения, които са реални, съобразно посочените факти и документи и са принос за историческата спортна наука, както следва:

- За ролята на централизирания модел за управление и увеличаване на финансовите средства от държавата.
- За създадените условия преподавателите във ВИФ да работят в специализираните научни лаборатории и в управленските структури в БСФС.
- За реализацията на кадрите у нас и в чужбина.
- За увеличението прием на студенти от всички краища на страната.
- За въвеждане на новите форми на обучение /задочен профил, тренинговски профил следдипломни квалификации и др.//

Раздел V "Образователната политика ВИФ "Г. Димитров" 1973 – 1989г.

В този период важно и определящо значение има новата стратегия за развитие на висшето образование в България, даваща акцент към научно – изследователската работа, измененията в учебните програми, промените в управленската структура и международната дейност във ВУЗ.

Този период е свързан и с подготовката и строителството на новата база на ВИФ в студентски град. Поставят по-високи критерии и изисквания към образователната политика с вътрешни организационни промени и активна международна дейност. В края на 80-те години ВИФ се превръща в един от най-значимите университети в България.

Всичко това докторантката Е. Витанова доказва с неоспорими факти и документи от историята:

- За тенденциите в развитие на спортната дейност и физическото възпитание в България.
- За спортното строителство и изграждане на нова материална база.
- За ролята на Единния център за наука и подготовка на кадри по физическа култура и спорт.

- За подготовката на студентите в отделни факултети / треньорски, педагогически, МОЛФ, обществени професии, начално военно обучение и физическо възпитание/.
- За въвеждане на нови форми за обучение и нови специалности, индивидуалния план на обучение за високо разрядни спортисти, следдипломната квалификация и др.

В този период 1973 – 1989г. с промените на факултетната структура се променят и учебните планове и програми. В дисертационния труд детайлно и обширно се анализират тези промени, както и включването на учебно-педагогически и организационно управленски практики, на комплексния държавен изпит, на студентската научна дейност и за решителното разширяване и модернизирание на материалната база на ВИФ „Г. Димитров“.

В края на този раздел на базата на историческото изследване докторантката прави важни обобщения както следва:

- ВИФ има пълна държавна поддръжка и увеличеното финансиране като важен фактор за реализиране на образователните реформи.
- Основните управленски решения преминават в партийната организация и Академичния съвет.
- През този период наред с практическите занимания се въвеждат семинарните упражнения по теоретичните дисциплини и нови предмети като НИР, ТМСТ, Статистика и Биомеханика.
- Подчертава се и тенденцията в образователната политика на ВИФ с насочване на подготовката на треньорски кадри, треньорски факултет – става основен фактор за успехите на българския спорт.

Раздел VI „Образователната политика на НСА „В. Левски“ 1990 – 2012г.

В този период от труда обективно се анализира новата политическа обстановка, мащабните и всеобхватни промени в България. Докторантката Е. Витанова разделя и прави обобщения в този период от най-новата история на две части / 1990 – 2007 и след това с влизане на България в Европейския съюз/.

В общ план са ни предоставени анализи на:

- Анализ на състоянието на Висшето образование в България
- Законодателни изменения, определящи тенденциите за развитие на Висшето образование в България
- Институционални реформи във Висшето образование
- Анализ на състоянието на спорта в България и др.

В хронологичен ред Емилия Витанова посочва и аргументирано анализира реформите във ВИФ/НСА в периода.

За ролята на ЗВО и вътрешно нормативните документи, регламентиращи управлението на НСА във всички направления.

Дава се реална оценка за годините на прехода през 90-те години и негативното влияние върху НСА „Васил Левски“ при реализиране на образователните, научни и спортни дейности. Този период е свързан и с големи промени на учебните планове предвид въвеждането на тристепенната структура на обучение.

През втората част на този раздел е отделено място за изграждането на новия образователен модел на Европейското образователно пространство и изискванията на Болонската декларация – 1999г.

Докторантката Емилия Витанова последователно и акуратно посочва важните промени в цялостната образователна политика на НСА, съобразно Европейските стандарти:

- Въвеждане на кредитната система

- Мобилност на студентите и преподаватели
- Развитие на три степенната структура на обучение
- Подписване и реализиране на двустранни договори с Европейски университети
- Подготовка и получаване от НАОА на високи оценки в регулярните акредитационни процедури
- Обучение и развитие на Магистърските програми и ОНС „Доктор“
- Изграждане на Кариерен център, център за Езроинтеграция и международно сътрудничество, и Департамент по езиково обучение и информационни технологии
- Динамично развитие и обновление на Академичния състав (хабилитации и получаване на научни степени)
- Значителни промени на учебния процес в НСА, в правно-нормативните документи, определящи изменението в учебните планове и програми и съобразно изискванията на НАОА
- Промените са свързани и със създаването на нови специалности в ОКС „Бакалавър“, с изменение на учебните планове и диференциация на обучението по факултети, увеличаване броя на СИД и въвеждане на нови изпитни изисквания.
- Обективно е отразена значителната дейност, свързана със строителството на нова база и реновацията и модернизацията на наличната, на създадения научен център и оборудването му с апаратура, на апаратурното подsigуряване на катедрите и административните звена. Не на последно място и огромните проблеми на Ръководството, преподавателите, служителите и студентите в дългогодишната война за опазване собствеността на Академията от фалшиви реститути, корпоративни и лични интереси с криминален характер.

Даваме висока оценка на съвременници на фактологията, анализа и обобщенията, които ни е представила Емилия Витанова.

Раздел VII. Изводи

Направените изводи и препоръки за реални и в унисон с направеният исторически анализ, оценки и обобщения в края на всеки раздел.

Отбелязваме и следните приноси за историческата наука, включително и историческия развой и развитие на образователната политика в Академията.

1. За подготовката на Дисертационния труд от особено значение е състоянието на наличните документи в историческия архив. Огромни заслуги за неговото съхраняване, опазване и обогатяване има докторантката Емилия Витанова.
2. Направеният исторически анализ и обобщения включва многостранни факти и изводи въобще за политическата, икономическа, законодателната обстановка, на създаване и развитие на Висшето образование в страната в един дълъг период /1942-2012г/
3. В унисон с темата на дисертационния труд е извършен перфектен, многостранен, обективен и етичен анализ, обобщение, изводи и препоръки за образователната, научна, спортно-състезателна, кадрова и материално-техническа политика на Академията от създаването и до днешни дни.

Преди да направим крайното заключение, изказваме следното с пълна убеденост:

Този дисертационен труд отговаря напълно на изискванията за ОНС „Доктор на педагогическите науки“.

Заклучение:

Представеният дисертационен труд е в завършен вид и е лично дело на автора. Той определено надвишава изискванията за подобен род разработки. Посочените достойнства и приноси имат глобален характер за България, висшето образование и образователната политика в Академията вследствие историческия анализ, обобщенията и изводите.

Познавам докторантката Емилия Витанова като компетентна, изключително трудолюбива и напълно отдадена на НСА „Васил Левски“

С пълна убеденост предлагам на Уважаемото Научно жури да присъди ОНС-„Доктор“ на Емилия Величкова Витанова в професионално направление 7.6 Спорт, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка“ (вкл. МЛФ).

27.06.2016г.

гр. София

Рецензент:

/проф. Лъчезар Димитров/